

disse 55 Øre. Det gaar jo saadan, at de fleste Soldater have et Hjem, som de faa Støtte fra, og en hel Del har erhvervet sig lidt, før de blive indkaldte, og have de det, bruge de de Penge. Jeg er bleven gjort opmærksom paa, at i den senere Tid er der oprettet Foreninger ude omkring paa Landet, som kaldes Soldaterforeninger, og som samle Penge ind til at støtte indkaldte Soldater med. Jeg synes, det er uanstændigt, at naar den finansielle Status er saa god, som alle ere enige om, at den er, at Soldaterne saa skulle lønnes paa den Maade, som de nu ere blevne i mange Aar. I Kraft af Loven blive de tvungne til at af-tjene deres Værnepligt, men naar de blive det, synes jeg ogsaa, de skulde have saa meget i Lønning, at de faktisk kunde leve deraf. Hvis f. Eks. dette høje Ting med det høje Ministerium i Spidsen fik Ordre en Morgen tidlig til at foretage en Marschur ud i Landet en 4—6 Mil, og hver saa fik 55 Øre i Lommen, og man sagde til dem: Nu kunne I flotte jer med disse 55 Øre til Middag og Aften, saa tænker jeg, at, naar vi kom tilbage igen, vare vi meget lidt krigerisk anlagte. Hvis vi havde Tilbøjelighed til Militarisme eller noget af den Slags, tænker jeg, vi alle efter en saadan Tur vare blevne kurerede derfor. Dertil kommer, at Soldaterne faa faktisk ikke disse 55 Øre til at leve af, fordi der er saa mange andre Fornødenheder foruden Næringsmidler — de skulle bruge Penge til Vadsk og til Pudsekvisitter — saa hvorledes de skulle leve af det, der bliver til Rest, vilde jeg gerne have Forklaring paa. Det, der giver mig Anledning til at omtale dette Punkt, er, at jeg i den senere Tid har talt med nogle Soldater af mit Bekendtskab, og de forklarede, hvad jeg for Resten vidste, at havde de Skillinger, maatte de sætte dem til, og havde de Hjem, hvor de kunne faa lidt fra, saa maatte de henvende sig dertil, for de kunne ikke opholde Livet for disse 55 Øre om Dagen. Nu er det jo en given Ting, at naar de skulle have en noget anstændigere Lønning, vil det ogsaa blive en betydelig Udgift for Statskassen; den Ting er soleklar. Men saa er der en anden Omstændighed, som, naar Lovgivningsmagten vil tage dette Spørgsmaal op, kunde tages med i Betragtning, og det er Spørgsmaalet om en Værneskat. Det er ikke noget nyt, idet der har været talt om denne Sag tidligere, og det er noget, der eksisterer mange Steder. Hvorfor skulle de Mennesker, der blive udkrevne, men ikke blive indkaldte, være aldeles fri for at

svare Værneskat? Hvorfor skulle for øvrigt saa mange andre Mennesker, som blive fri, fordi de have en eller anden ubetydelig Legemsfejl, som slet ikke hindrer dem i at have samme Erhverv, som de ellers vilde have haft, være fri? Paa denne Maade vilde der, som det ogsaa er Tilfældet andre Steder, kunne komme tilstrækkelige Penge ind, saa at Soldaterne kunne blive lønede anstændigt. Der er i de senere Aar vistnok gjort den Forandring, at de nu ikke blive tvungne til at spise hos Marketenderen i Skoletiden eller de første 5—6 Maaneder, hvor længe det nu er, det er en Omstændighed, som der har været klaget meget over tidligere, og jeg kan huske, at det ærede Medlem for Køge (Alberti) i Fjor kaldte denne Mad noget rent Juks, det var just det Udtryk, han brugte. Nu er der gjort den Forandring, at der adskillige Steder er oprettet Fælleshusholdninger. Det er naturligvis de overordnede, der sætte dette i Scene, og det kan i og for sig være en meget god Foranstaltning; men Forholdet er nu det, at endskønt man naturligvis fik gode Varer at tillave Maden af, skortede det paa Folk til at tilberede Maden paa en saadan Maade, at den blev god, spiselig Kost. Der er ogsaa i den senere Tid af dem, der have været i Tjeneste, blevet klaget over, at der bliver trukket dem 30 Øre af om Dagen for dette Middagsmaaltid, til hvilket de ganske vist faa en Kop Kaffe, men at denne Middagsmad er om ikke uspiselig, saa dog af den Beskaffenhed, at de kun spise den, fordi de ere saa godt som nødte dertil. Hvad dette vil sige, kunne vi tænke os, da vi saa godt vide, at Folk, som gaa som Tjenestekarle paa Landet — for at nævne et Eksempel — ikke ere saa godt vant med Hensyn til Middagsmaden, at de ville falde paa at forlange noget ekstra, og naar de derfor ikke ønske at spise denne Mad, kan man forstaa, at den ikke er godt tillavet.

Der er af forskellige Talere benyttet et Udtryk, en gammel Bekendt, som jeg ogsaa kunde have Lyst til at benytte. Jeg tror, at det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) er gaaet hjem, jeg ser ham i alt Fald ikke, ellers vilde jeg maaske ikke bruge dette Udtryk, det er nemlig Ordet Militarisme. Det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds synes at have meget vanskeligt ved at finde sig i at høre dette Udtryk, men det har jo vundet en vis Hævd og Borgerret i Sproget, og jeg tror, at det